

**ယိပ်လိတ်တိုက်မှတ်တိုင်ချက်ကရားဒီးနိုဘတ် ၂၀၂၀ နှင့် Equator တာလကပီခိန်ဖး
၁၅ သီ, လါယူ, ၂၀၂၀ နှင့်**

“ဒ်သိး တာကသုအုန် ကီကွဲဝဲဒ်ခိန်ယာန့ဆာ်လါအမ့တ်အခိန်တယာ်တခါလါကညီပုထူလံဖိအတာ်
အိန်မူအကျါအကျဲအံ၊ ကဆဲးလဲတရံးအသးလါအအိန်ဒီးကံစီဒီးတာ်အိန်လါအိန်ပျဲကသုဒံးအဂီၢ်န့လီ။”
ယိပ်လိတ်တိုက်မှတ်တိုင်ချက်ကရားတာ်ဘျဲမိာ်ပုတ်ကတီးဆျာန့န့။

ယိပ် လိတ် တိုက်မှတ် တိုင် ချက် ကရားသး ခုဒီး ဒူးသ့ၣ် ညါ ဘၣ် သု တာ်ကစီၣ် လါ ကမျာ်လါ ယိပ် လိတ် တိုက်မှတ် တိုင် ချက်
ကရားတဖၣ်ဒီးန့ဘၣ် ၂၀၂၀ Equator တာ်လကပီခိန်ဖးအံ၊ န့လီ။ တာ်လကပီခိန်ဖးအံ၊ ဘၣ်တာ်
ဒူးအိန်ထီၣ်အီလါ ဘီမာ်စာ်ဖျိကရားတာ်ဂုထီၣ်ပသီထီၣ်တာ်တိာ်ကျဲ ဖဲ (၂၀၀၂) နံၣ်ဒီးမာဲတာ်ဟ့ၣ်လီခိန်ဖး
ခံနံၣ်တဘျီ ဆူပုတဝါလါအမာ်တာ်ဂုလီဆီ လါအဘၣ်ထွဲဒီး တာ်မဆံးလီစုလီတာ်ဖျိတာ်ယာ် ခိဖျိတာ်ရဲၣ်
သဲကတီးဒီးတာ်သုဲတာ်မူအကလုာ်ကလုာ်လါအကအိန်ကအိန်ခိးအဂီၢ်န့လီ။

ယိပ် လိတ် တိုက်မှတ် တိုင် ချက် ကရားန့ၣ် မ့ၢ်ပုတဝါအကစာ်ဒဲးပံးစုနဲၣ်ကျဲဒီးဂဲပျါဂဲဆူးဝဲ ဒ်သိးကမဆူၣ်ထီၣ်
လီၢ်ကဝီပုထူလံဖိကမျာ် လါကမမူထီၣ်ဂဲထီၣ်ကွဲအဝဲသ့ၣ်တာ်ဆဲးတာ်လါတာ်ဖဲးတာ်မ,ဂုာ်တဲဖျါထီၣ်အတာ်
ခွဲး တာ် ယာ် , ဒီးရဲၣ် သဲက တီးနီၢ်ကစာ်အန့ဆာ်တာ် အိန် ယာ် ဒဲး န့လီ။ ယိပ် လိတ် တိုက်မှတ် တိုင် ချက် က
ရားအံ၊ ကျာ်ဘာ ဝဲ ဒဲးတာ်မူအါကလုာ်အဟီၣ် ကဝီ လါအလဲၢ် အထီအိန်ဝဲ ၅,၄၈၅ ၈ ကွဲ ယါ ကံလံမံထာ်
လါကီၢ်ရဲၣ်မုာ်တြီၢ်အပူၤဒီးဘၣ်တာ်ပဆျာရဲၣ်သဲကတီးအီလါကညီပုထူလံဖိ ပုတဝါန့လီ။ အဝဲသ့ၣ်တာ်ပဆျာ
ရဲၣ်သဲကတီးအံ၊မ့ၢ်ဝဲတာ်ပယုာ်ပဂီၢ်ခဲလါလါဒဲး မိၣ် ခြွၢ် စံၣ်တာ်ပတာ်ပြး သန့အယီ ပုလီၢ် ကဝီ ဖိ ဒီး ခိန်
န့တဖၣ် မသကိးတာ်တပူၤယီ လါတာ်ထဲသိးတုးသိးအပူၤန့လီ။ ခိဖျိလါပုလီၢ်ကဝီဖိကဒဲကဒဲအတာ်မသ
ကိးဒီးတာ်မဆူၣ်ထီၣ်ပုထူလံဖိတာ်ရဲၣ်သဲကတီးတာ်ဖဲးတာ်မသ့ၣ်တဖၣ်အဖီခိန် ကမျာ်လါယိပ်လိတ်တိုက်မှတ်တိုင်
ချက် ကရားတဖၣ် ဒူး အိန် ထီၣ်ဘၣ်ဝဲ ပျဲပု တာ်မံလဲာ်ဆၣ် ဖိကီၢ်ဖိသ့ၣ်ပုၢ်, သ့ၣ် ပုၢ်ပျဲကွီ, ပု တဝါသ့ၣ် ပုၢ်,
ဒီးကီၢ်လါတာ်ဟံပနီၣ်အဆာ်တဖၣ်န့လီ။ ယိပ်လိတ်တိုက်မှတ်တိုင်ချက်ကရားန့ၣ်မ့ၢ်တာ်မပျါထီၣ်တာ်ထံၣ်လါအထီတ
မံအမိာ်လံမိာ်ပုၢ်လါအစံးဝဲတာ်ဂုထီၣ်ပသီထီၣ်လါအတဟဲလီလါထး, ပျဲဒီးသူးတာ်ပဆူၣ်ပာစိး, ဒီးအမာ်ပး
ဂုာ်ပးဂီၢ်တာ်ဘၣ်တမံအိန်ထီၣ်သ့ၣ်ဒဲးန့လီ။

ယိပ်လိတ်တိုက်မှတ်တိုင်ချက်ကရားအတာ်ဒီးန့ခိန်ဖးဝဲအံ၊မ့ၢ်ထံဂုကီၢ်ဂပုတဝါအတာ်ဟံပနီၣ်ဝဲမုာ်တြီၢ်ကညီပုထူ
လံဖိ တဝါ တဖၣ် အ တာ် မ ကဲ ထီၣ် လိပ် ထီၣ် တာ် တဖၣ် လါ လါန့လီ။ တဘျီ ယီ ဟံဖျါဝဲ တာ်လုာ်ဒိန် ပျဲဒိန်
လါအဝဲသ့ၣ်တာ် အိန် မူအလုာ်အလုာ်ကျဲတဖၣ် ဒီးတာ်အရူဒိန် လါတာ် ဒီသအအဝဲသ့ၣ်တာ်ခွဲး တာ် ယာ် ဒီး တာ်လီၢ်
တာ်ကျဲသ့ၣ်တဖၣ်န့လီ။ အါန့ၣ်အန့ၣ် တာ်အံ၊ဟ့ၣ်ထီၣ်စ့ၢ်ကိး လံာ်ပရုလါအရူဒိန်လါဟီၣ်ခိန်ဒီးဘၣ်ကသ့ၣ်
ညါဘၣ်ဝဲလါပုထူလံဖိတဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ပုသ့ၣ်တဖၣ်လါအရူဒိန် ဒီးအလီၢ်အိန်လါတာ်မဂုထီၣ်ဒီးမဆူၣ်ချ
ထီၣ်ကမူဖျါန့လီ။

တာ်ဘိးဘၣ် ရုလီဝဲပုဒီးန့ဘၣ်ခိန်ဖးတဖၣ် န့ၣ် ဖဲလါယူ (၅) သီဒီး ကအိန်စ့ၢ်ကိးဒီးတာ်ဟ့ၣ်လီခိန်ဖး
အမူးဖဲလါစဲးပထုဘၣ်တာ်ကသ့ၣ်ကသံးအန့ဆာ်ကတီးန့လီ။ ခိဖျိ COVID-19 တာ်ဆါသံသတြီၢ် အယီတာ်

မလကပီတီဟုခို်ခိ်ဖးအမူးအံ တါကမဲဒ်ကွဲထံ်ဟူ **digitally**, ဒီး ပုလကတူ်လိ်တါအမူး တဘျီအံ မှ်ဝဲ **UNDP** ဒီးကမဲတါလိ်ဖဲဝ် **New York** ပုန့်လီ. လာ တါန့်အယိ ပစံးဘျူးဘၣ် ပုလကအမဲဒ်ဒီး မသကိးတါလယိ်လိ်တါမှ်တါခု်ကရါကိးဂး: လာသုတါမသကိးတါဒီးမှ်တြိ်ကညိပုထူလံဖဲသု် တဖ်အံအယိန့်လီ.

လာယိ်လိ်တါမှ်တါခု်ကရါတါကွဲစိကလထိ်ပုထူထိ်ခဲလါခဲဆုအဂီ် ပကဘၣ်ဆဲးမတါဖဲတါမအိ် ဖဲးအါမးန့်လီ. တါအံကဲထိ်တါဂံ်တါဘါလပထံ်ဘၣ်ထံ်ဂူ ကိ်ဂအတါပာ်ပနိ် ယိ်လိ်တါမှ်တါခု် ကရါကမုါအတါဖဲတါမ, ကညိကမုါတါကရါကရိ ဒီး တါမသကိး တါယု် ဒီး မှ်တြိ်ပု ထူ လံဖဲတဖ် န့်လီ. ပကဟံးန့်တါဂံ်တါဘါအံဒီး စိ်ခီအီလပတါမပု လကမဲဒ်ကညိပုထူလံဖဲလအတါသု် ထိ်တါလိ်တါလတါမုတါသါခဲလါခဲဆုကသုအိ်ဝဲတပုယိ်လါတါယုတါဖဲပုန့်လီ.

တါဆဲးကျိး -

စီဖိလ်စု်ထွါ,ယိ်လိ်တါမှ်တါခု်အပုန့်တါ - paulkesan@gmail.com
+66 (0) 81-724-7093

ဘၣ်ထွဲဒီးတါလကပီအတါဂု်တါကျိ
Winners: <https://www.undp.org/content/undp/en/home/news-centre/news/2020/11th-equator-prize-.html>

SPP Page on Equator Initiative: <https://www.equatorinitiative.org/2020/06/04/salween-peace-park/>